

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. In te. Vt Dei filius, velut illi proprias, illius reputes offensas: ipse namque tuas, habet sibi proprias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

§. 7. In te. *Vt Dei filius, velut illi proprias, illius repotes effugas: ipse namque tuas, habet sibi proprias.*

EX alia atque secunda dici potest ratione, & si pra modum proprie, quod omnia quae proximus tuus committit scelera, in te committantur, atque vt talia, cuius magis reperire de eas: haec etenim est D. Chrystostomus consideratio & D. Augustinus multis in locis. Indubiatum est enim, omnia peccata esse contra Deum & eius honorem, suntque diuina natiuitatis offensae. Passim notum quod quicquid in patre tuo aliter deliquit, si te eius legitimum esse iactes filium, & qualem esse te conuenit contra te delictum esse iudicas, & tibi magis proprium esse censas, quam illud quod contra te committitur, & quod in dederis patratum Domini, fidelis hoc seruus sibi proprium esse arbitratur. Dicit de obestor, si nebulonem videres: patri tuo colaphum impingentem, quid ageres? qualis contumax? quam velox manum atroleres? quam ferox vt leo rugires, aut velut taurus magis ederes immantissimos? si quis tibi obijceret. Attende quod te non impetat, non tibi colaphum intrinsecus, quid dices? hoc habeo molestius quam si meum sum nebulo percuteret: prole viriue facio & n agis mihi propriae patris quam meam esse sentio dignitate. Quis ducem illum nobilem contempletur Abilai regi suo David comitem induitum, dum cum illo Hierusalem excedit a facie A. s. Ion fugitimus, videtque de montis vertice flagratione illum Semei, iactantem indigna in Davidem conuicia, lapides pulueremque spargentem, totum in David probrosas effusum in contumelias, in eum vt leo iugij, ense explicat, conuiciorem occidit. Quid hoc Abilai, tua interest? quid te haec laedit contumelia? Non enim te grauat hic mortalium pessimus, sed Davidem inhonorat. Contra me est, cum sit in mei regis infamiam.

I. Cur illatae Deo iniuriae nostrae sunt censendae, & a nobis puniendae.

2. Reg. ca. 16. 9. *Quare maledixi canis hic mortuus Domino meo Regi: vadam enim amputabo caput eius.* Nota verbum: *Domino meo Regi.* Est David Dominus meus, Rex meus. A te modo lescitor: non Deum, vt patrem tuum, vt Regem tuum, Dominumque habeas legitimum? quotidie, quod primum ore censuris hoc audio. *Pater noster, qui es in caelis.* Infer igitur quam animo ferre debeas difficultate contra Deum scelera committuntur. Fieri potest, vt Deum, velut patrem colas amantif-

simum, & oculis conspicias, quod ille iuramentis illum colat: phoret, hic car: albus dedecoret immundius alius vita feriat leuissima, & conticido subrideas: Hinc luce clarius patet, quam tepulo Deum ante diligas, quam flocci pondas nominis eius estimationem, & quam languet in cordis tui visceribus affectus, quo in Deum, velut patrem tuum ferri te postulat aequitas: cum tam tepide te, Deum offendentibus, vindex opponas iniurie, te quolibet cohibeat periculum, animo deiciat, linguam vocemque impediatur.

Mirabile de se quidquam describit vates Hieremias: peccata vidit populi, quibus non leue Deo irrogabat iniuriam, opponit se zelo feruidus, illum animo adeo sincero reprehendit vt enormem sibi citius illarum credentes contumeliam in eum vnanimes consulerentur seditioni, eoque Salsar templi princeps in neruum misit, ceteris compedibusque strinxerit, terrormoque conclusit carcere, sic vt sibi Propheeta staret esse mouendum. His timore perculsus, secedere ab illis in animum induxit, nec verbum correctionis illis ulterius iudicare. *Et dixi: non solum recordabor eius, neque loquar ultra in nomine Domini mei, qui me ad has compulsi angustias: vt quid mihi ipsi tamam conquiri mentis perturbationem: conquelescam: quidquid liberit: ita vix animo conceperat, ecce in se reuersus ait: quae tot offenditur sceleribus, in quem tot redundant iniuriae? Numquid non ipse pater meus Rex meus est? An ne mihi patreter olerandi, vt coram me tam indignus illum modis excipiant, laesant conuicias, & haec ipse contumelias obmutescam? Quod ego patrem meum alapis caedi videam, & dissimulem? Hic in eo feruidum cogitatio zelum excitant, adeoque potentem succendit ignem vt ferre non sustinens iustitiae: *Et factus est in corde meo, quasi ignis exarsit in clausis: & in ostibus meis, & defeci ferre non sustinens.* Non sum qui talia placere ferat: qui Deo sustineat irrogatas taciturnus iniurias: proinde licet me interficiant, membra: timque diu aut tortores, audax corrigam, impios impetritus arguam sceleratos non enim conueniunt, te tuum animae patrem, quem si videris alapis conuiciis affligi, rideas tamen & contumelias: si taceas, nec hoc te moueat, mansesse declaras, quam tepidus huius in te patris amoris ignis exardescat. O David optime, optimus hic Dei filius: beatus exercitum languebat, cariem contraheret tristis nimis, tam enormia contra Dei honorem videns peccata*

11. *ca. committit: Vidi preuaricantes & turbos ebom-*
quia eloquia tua non custodierunt. Quid hoc te
David angit contristat? Hocine mihi obijcis: si
 12. *Deus pater meus est, numquid non munus*
est mei obtinam ut contumeliam, qua ceram o-
 13. *culis eius tantam non veriti maiestatem, per-*
 14. *perant impudentes?*
 15. *Ex his colligo, quam paucos Deus habeat*
 16. *filios, qui inter nos tales veri nominari possint,*
 17. *cum tam parvus sit eorum numerus, qui do-*
 18. *lenter ferant iniurias, contumeliasque Deo ir-*
 19. *rogatas imo & hoc ipse Deus tam iniquo pati-*
 20. *tur animo, ut verbis adeo dolorosis fitas de*
 21. *hoc exponat querelas, ut cordis intima dividant.*
 22. *Illum describit Isaias nobisque ponit ob ocu-*
 23. *los nostro loquendi modo, velut ulceratum, &*
 24. *cordis dolore percussum; nostro dicamus con-*
 25. *cupiendi modo, qualis tempore Noë fuisse des-*
 26. *cribitur. Tactus dolore cordis intrinsecus. Et sicut*
 27. *tunc temporis exspirans tristitem quasi gemitum*
 28. *mentis suae indicem aiebat: Delebo hominem,*
 29. *quam creavi. Heu, quam lamentabili conteram*
 30. *hominem strage, optis manuum mearum. Ita*
 31. *propheta audit illum hodie, quasi mœsta emic-*
 32. *centē suspiria & vociferantē: Audite cali & au-*
 33. *ribus percipe terra: vos mearum inuoco testes*
 34. *querelarum & planduum. Quid habes Domine*
 35. *mi, quærit propheta? causam expone tantæ*
 36. *condis cui mœstitiæ: Filios enim tuos exaltant,*
 37. *ipsi vero speraverunt me. Cognouit bos possessorem*
 38. *suum, & asinus praesepe Domini sui: Israel autem*
 39. *me non cognouit. Meorum, precor audite filiorū*
 40. *ingratiūnem, & quam ista de illis ratione*
 41. *querimonias exponam. Quod fieri possit, ut bos*
 42. *ut asinus Dominum suum agnoscat, & grati*
 43. *sunt beneficijs, quæ illis præstat & alimento,*
 44. *quod illis tribuit, Israel autem, quem mihi ad-*
 45. *optavi in filium: Israel meus primogenitus; me*
 46. *non cognoscat, me nihil faciat?*
 47. *Quo melius horum explicem verborū ener-*
 48. *giam ignoro, quam D. Peir. Chrysol. g. discursu,*
 49. *quo perpendit quod in Christi Redemptoris*
 50. *nostri morte contigit & passione: quam primū*
 51. *enim in cruce fuit exaltatus, onnes velle fuge-*
 52. *re: creaturæ, desuntque veteres videbantur,*
 53. *quasi demonstrantes, quod modeste sublinere*
 54. *non possent, quod ipsi spectantibus, indigna*
 55. *adeo contumelie creatori suo Dominoque in-*
 56. *ferrentur: Creatoris iniuriam tota dissipat crea-*
 57. *tura. Incredulus ille populus in suum insurge-*
 58. *bat sediciosus Dominum, & in tantorum grati-*
 59. *um inem beneficiorum, donorum, ac gratiarum,*
 60. *quibus cum præuenerat, illum intendit perse-*

qui noctu, diuque, nec ab incepto desistere,
 de nec eum prohibita crucis patulo attingeret.
 Exhorresco facinus, prodicionem detestor. V-
 nammi. et omnes in tam imprudens facinus
 creaturæ consurgerent, eiusque arperent vi-
 dictam, cali fulgura suoque mitterent ignes
 voraciores, quam contra vauis. Elæ miserant
 contemptores nubes radios & grandinem de-
 pluerit: terribiliorem, quam cum in se domi-
 tas nulli Lor. p. pressores; terra huius pande-
 retur infelicitas, illis que degluciret velocius,
 quam pridem Dathan & Abiron centia. Oy-
 sen & Aaron obrectatores tumultuarios a cur-
 su suo sol conqueieret &, lucem illis indul-
 gens, qui populum hunc perderent inhum-
 anum, aptius nihil, quam tempore isfac; Luna
 & stelle se haberent ut milites in irarum i-
 nani sui vindices atrocissimi, furore longe sa-
 uiore, quam dum in acie steterunt, ut Dei mi-
 lites contra Sufiam: Etenim: Stelle man nics in
 orbine & cursu suo aduersus Sufiam pugnarunt.
 Attamen Dominus ille qui patietur, qui in
 remedium, veniant que moriebatur peccatorū,
 fecti prohibet, idcirco namque in cruce clatus,
 in omnium conspectu creaturatum, corpore vel-
 ut fonte sanguine manante, diffractis luxatis-
 que ossibus, hoc primum protulit verbum, quo
 suis à Paue veniam deprecabatur inimicis jea-
 lumiatōribus: Pater dimitte illis &: emmens
 consilium. Nouerat Dominus, inquit D. Hie-
 ronym. quod quam primum populus ille male-
 ductus rauto Dominum vexaret sacrilegio,
 cruce configens illum, in omnium oculis crea-
 turatum, omnes illæ in eum conspiterent, in
 tantorum scelerum, ac sui creatoris iniuria-
 rum vindices supplicium, si potestatis illis sic-
 ra laxaret. Quapropter hoc primum agit,
 illas cohibet, inimicis à Patre supplicat in-
 dulgentiam, instat, creaturas Patet contineat,
 ne de contumelias sibi illas sumant vindi-
 cæ m, atque in Passione lux exordio, iam ca-
 piendus, dum se mouet Petrus gladio armatus,
 Christi defensor, eidem præcipit gladium re-
 mitat in vaginam, protestatus, quod si liberet,
 & Angelis permitteret potestatem: momento
 temporis aduolarent milleni, imo miliones
 iniurie vindicatores: tempore namque regis
 Ezechie vnus sufficit Angelus, ut sub vnus
 noctis spatio centum octogintaquinque millia
 fortissimorum militum deleter exercitus Sen-
 nacherio qui castra ponere, vibemque cingere
 præsumperat Hierosalem, in Deum Deique
 templum, horrendas euomens blasphemias:
 quid

22. *sol y*
 23. *idura.*
 24. *30.*
 25. *V.*
 26. *Sed à*
 27. *Chri-*
 28. *stoid*
 29. *facere*
 30. *prohi-*
 31. *bebā-*
 32. *tur.*
 33. *Luc.*
 34. *23, 34.*

quid non miliones efficerent Angelorum, si
 contra illos, qui Christo manus iniiciebant ar-
 ma supplicent? Illos retraxit, non locum, non
 concedens licentiam: etenim si hoc fieri permi-
 sisset, mundi non operaretur remedium, nec im-
 pletur Scriptura prophetarum. Idem in
 sua passionis agit contuminatione, diuina nam-
 que sua oratione disponit, vt omnes reframen-
 tur, detineanturque creaturæ, ne contra illos
 insurgant vindices, qui Dominum qui Creato-
 rem suum grauiter offendeant, proinde, cum
 illis hoc modo non concedatur, hoc agunt, fa-
 ciem, ne tales videant iniurias, auertunt, &
 quantum possunt, illas ne videantur, contegunt
 vt optimi Noë filij Sem & Iaphet, patris iniu-
 riam contexerunt, quam illi Cham indignus
 VI. Simili-
 tudo. tanto patre filius, irrogat: motusque ex-
 citant velut eorum qui secedunt, & abeunt
 stomachabundi: sumptâ metaphora à vobis,
 quando coram oculis vestris aliquid aut di-
 citur in amici tui, patrisque ignominiam cum ti-
 bi vindictam sumere non permittitur atque of-
 fensio te opponere defensorum, terga vertis, di-
 cendo: non sum, qui hanc pacato tolerem ani-
 mo impudentiam vt coram me, me spectante tā
 indigna patri meo, mihi que charissimis inferā-
 tur: cum autem illa non queam auertere, non
 me decet illa vel audire, vel contemplari: lex
 etenim amicitie non patitur, quod videam ego
 fieri & dici audiam ego patri meo, amicoque
 iniuriosa, & manibus stem iners complicatus.
 16. Hoc est, inquit D. Pet. Chrysoloz, quod agunt
 D. P. creaturæ: Creatoris iniuriam tota dissipant crea-
 CHRY. tura. Sic quoque videbis (ait) quod terra suis vi-
 deatur discedere velle fundamentis, & tremore
 concutiat in solito, quasi discedere velle si-
 mulans: Hinc est quod de suis se deserentibus
 fundamentis terra contremuit. Sol suo motu ve-
 locissimus, quem idcirco Salomon vocat spiri-
 tum, se tali subtrahit diligentia, vt vbinam esset,
 non videretur: Sol ne videret, aufugit, Sol obscura-
 tus est. Dies similiter fulgidissimus, terga ver-
 tit, & liberum tenebris noctis permittit in tres-
 sum: Dies ne interesset, abscessit. Rupes petrae, lapi-
 des, quæ fugere non poterant, inter se collide-
 bant, se mutuo distirunt, coarctant, com-
 pungunt, quasi protestati excitato illo sonitu,
 quod cum suam non possint in Christi persecu-
 VII. tores conuerrere duritiam, à se illam repellant,
 In & proiciant: Lapidis, qui discedere non valebant
 morte per naturam, nauum se indunt per ventus facinus
 Christi tantum sono, quia voce non poterant, accusantes.
 omnes Hoc creaturæ faciunt insensibiles in iniurijs,

quæ coram se suo Domino, suo itrogantur
 Creatori, videntes, quod sacrilegus ille populus
 eum suis manibus linguisque crucifigit: quam
 igitur expediet, vt idem agant huius Domini
 filij intellectu & ratione predicti, quique se tam
 stricto vinculo supremo illi Patri esse sentiant
 obligatos. Hoc est, quod dolenter fert, quod illi
 non tantum ad futurum non proficiant zelos
 vindictam iniuriam, sed insperet & ipsi colen-
 tiant iis, & in sui non minimum tolerent op-
 probrium: Filios enurium & exultant, ipsi vero
 spreuerunt me. Quid rei foret si sciret quidā ef-
 frontes Regem suum indigne haberent, subdi-
 que sui suis illum manibus colaphizarent &
 lingua sua, adstante filio, conuiciarentur, filio in-
 quam, regnorum herede, ac in illis insurgerent,
 Domini sui dignitatem pro pugnatu canes
 ius ac mancipia, filius incertum rederet, in ioco
 effusus nec minimum quidem signum doloris
 iraque demonstrat: Tunc filius: non es nisi ini-
 micus, quem moritō pater suum abneget esse fi-
 lium. Attende quā iuste contra te Deus ex-
 postulet. Etenim acerrimè dolent creaturæ in-
 sensibiles ac irrationales iniurias Deo illatas,
 tantum quia creaturæ sunt, Deique opera, &
 tam euidencia suæ dant signa tristitia, nec non
 commouentur, adeoque inauditis percelluntur
 indicijs, dum suum vident irritari, ac crucifigi
 Creatorem: Tu verò, quem Deus vt suum alti-
 mat filium ac vt tale in te Baptismatis flumine
 regenerauit, te scriptum habet vt omnium reg-
 norum, suarumque heredom diuinarum, tu in-
 quam aduertens quod alter, vt dixit Apostolus,
 quantum est ex se, illum suis crucifigit sceleri-
 bus, sanguinem calcat, contemnit, & recepat
 iniurias rependit beneficijs, non solum non pro-
 dis in patris tui Dominique defensionem, nec
 alterius te zelosus acriter opponis impudentia,
 eddo, nec quidem eius laboras fraterna corre-
 ptione, vel ammonitione diuertere peccatum. E-
 uidenter probas, te nec esse filium, nec ad hi-
 ius ecclesijs Patris admittendum heredita: em-
 namque talis esses, hoc solo tenereris, ac mo-
 uereris, vt optares, vt procurares, quantum vices
 tur paterentur, scelerum eiusque iniuriam te-
 medium.

Licet autem hoc sufficeret, vt tale quid face-
 remus, eppidō nos obligat, (inquit D. Chryso-
 stomus) Patris consuetudo ecclesijs, tanti nam-
 que nos facit, tanto prosequitur amore, vt con-
 tumelias nobis irrogatas vt scias proprias ipse
 accipiat, ipse indoleat, ipse animo iniquo pa-
 tiatur, ipse illarum ultor procedat, licet ipse petus
 tu calcet.

in nescias, tu illas negligas desidiolis. Quod precor, fuit illud precorom toties repetitum cred per prophetam in fiti promulgari. de quo dicitur: *Et ego reituum, dicit Dominus. q. d. Tanti te facio, tantumque mihi tuum bonum, tuam arlogo dignitatem, ut velim, quoties meque te quispiam vel in minimo laferit capillo, tu ne te perturbes, nec vindictam intendas, illamque effragites: etenim ipse me vadē censituro, ego criminis & iniurie vindex existam: qui namque tibi capillum laedit, mihi tangit ille pupillam oculi. me prouocat, etique illi mecum negotium, qui tibi fuerit iniurius. Perpende ludiosus, ad quid se talis pater constringat: hoc illud erat, quod patenter suis protestabatur affectis: *Qui vos spernit, me spernit.**

Perpendas, inquit D. Chrysofost. quod Abrahā contigit, quod eleganter quoque p.nderat D. Aug. declarans illa Moyfi verba: *Peccauerunt ei & non filij eius etc.* Venit Abimelech Rex Philistinorum, & ignorans Saam esse vxorem Abrahā, venit illi in mentem eam sibi assumere in vxorem. Ad vocat ilico Deus, illum ac iter arguit. Illico mulierem hanc dimitte, vinctque Abrahā remitte: quod nisi feceris, scio tibi mecum esse negotium: *Redde viro vxorem, Respondeat ille parce Domine, parce mihi: nesciebam enim eam Abrahā esse vxorem. Cui Dominus, illud quoque noueram, unde eam ob causam festinus ad fui, vt te ab illa cohiberem, ne tantum in me crimen committeres: Ego scio, quod simplici corde feceris. Et ides custodiu te, ne peccares in me. Domine si Rex ad vxorem accessisset Abrahā, illum, non te offendisset, Falleris, me grauius quam illum offendisset, etenim magis mihi ceuseo proprium, scilicet commissum in Abrahā quam ipse Abraham: Pater quod inquit Chrysofost. de illis suis prophetis ratiō loquebatur, propriaque docebat ipsorum iniuriam.*

Hinc colligebat illam leuendi David formulam, quando pro peccato suo secepit penitentia lacrymas: *Tibi soli peccavi, & malum coram te feci. Tibi soli, & coram oculis tuis, & contra te fuit illa, quam commisi, maliti.* Quomodo hoc dicitis o David! Numquid non, illud crimen in Vriam commissum? numquid illi & vitam & honorem abstulisti? numquid Beesabea offendisti, que proprie passa est estimationis iacturam? numquid in populum peccastis, cui petra fustis scandali, & lapis offensionis? Dicitur vult. Tu Domine, scelera quæ contra tuos committuntur accipis ita tibi propria, vt tu ip-

se solus sis, qui mei vindex proflis sceleris, sicque illud vlcisceris, quæ si ipse per hoc fuisset irritatus. Ad vlciscerem huius confirmationem notat Diuus Chrysofostemus, id quod inter Dominum Paulumque gestum fuisse nouimus, in quo & cum quo ostendit, quàm sibi proprias arioget, contra suos culpas commissas. Nemo historiam ignorat. Postquam Christus hoc in mundo triginta tribus annis, vixerat laboribus attritus, doloribus, penitente prater modum saturatus, quæ emina sapientis illis conchisit supplicij, quibus eum affixerunt suspensiones in ligno, sic vt diceret: *Consummatum est.* Demum immortalis surrexit & gloriosus, in cœlum ascendit triumphis coronatus, sedique ad dextram Dei Patris, vbi nullus eum poterat offendere, nullum eo vsque attingere brachium.

Prodit in publicum Saulus, Christianis indicit bellum, sparat cædes, emittit spumas iracundus, epistolas deferit, quibus omnes comprehendat, vtique castigandos, quando verò his solertius insistebat, & toto præceps ferebatur furore, descendit de cœlo Dominus immensa luce circumfusus, opponit se Saulo, in terram prostermit equitem, inelamat: *Saule, Saule, quid me persequeris? Tene Domine persequitur? Quis es Domine? Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris.* Domine, nec te tangit, at nec potest quidem. Non ergo vides, quod meam illam reputo persequitur nem, mihi seruis meis illaram arrogo contumeliam? Domini sunt persequutiones, quæ suis inferuntur seruis, illique adeo propria, vt nunquam tales vniens in hoc mundo poluerit querelas, contra eos, qui eum in propria persequuti sunt persona, ligauerunt, ceciderunt, crucifixerunt, nunquam audies, quod de eis vquam fuerit conquestus, dicens: *Cur me persequeris? Quin potius tacebas, velut ovis dum exeriatur, vt dixit propheta.*

Nō neganda sunt vobis elegantissima D. Chrysofostomi verba: *Vix consummatas passionis, post resurrectionem illam celeberrimam, postque in cœlum translationem, cum ab omni exercitu adoraretur, & iam eorum qui super cœlos sunt circumspicaretur, item omnium Angelorum ordinum agminibus, etiam non esset in eorum numero, qui affligebantur, & persequutionibus infestabantur. vbi Paulum furibundum vidit aduersus Ecclesiam, & aduersus Saulos furoris sui venenū effundere, inquit ad eum is, qui nō erat iam passionibus obnoxius, sed in tā mirabili honore, gloriaque versabatur: Saule, Saule, quid me persequeris? Et plane*

Ho. ciuit.

IX. Saulus Christi non ducipulos dicitur persequi. Acto. 9. 4.

18

D. Chry. Tom. 4.

not.

